

សេចក្តីមិនប្រមាទជាកំពូលនៃកុសលធម៌ ទាំងឡាយ

អប្បមាទសូត្រ

[សេចក្តីមិនប្រមាទជាកំពូលនៃកុសលធម៌ទាំងឡាយ]

ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វទាំងអម្បាលមាន ទោះបីមិនមានជើងក្តី មានជើងពីរក្តី មានជើងបួនក្តី មានជើងច្រើនក្តី មានរូបក្តី មិនមានរូបក្តី មានសញ្ញាក្តី មិនមានសញ្ញាក្តី មានសញ្ញាក៏មិនមែន មិនមានសញ្ញាក៏មិនមែនក្តី ព្រះតថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដជាប្រសើរ ជាងពួកសត្វទាំងអម្បាលនោះ (យ៉ាងណាមិញ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កងធម៌ជាកុសលឯណានីមួយ កងធម៌ជាកុសលទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទ ជាបូសប្រជុំចុះក្នុងអប្បមាទ អប្បមាទ ប្រាកដជាប្រសើរ ជាងកងធម៌ជាកុសលទាំងនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងដានជើងដំរី

ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចជាស្នាមជើងទាំងឡាយណាមួយ របស់ពួកសត្វដែលដើរលើផ្ទៃផែនដី ស្នាមជើងទាំងអស់នោះ រមែងដល់នូវការប្រជុំចុះ ក្នុងស្នាមជើងនៃដំរី ស្នាមជើងនៃដំរី ប្រាកដជាប្រសើរជាងស្នាមជើងនៃសត្វទាំងនោះ ព្រោះជាស្នាមជើងធំ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កងធម៌ជាកុសលឯណានីមួយ កងធម៌ ជាកុសលទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទ ជាបូសប្រជុំចុះ ក្នុងអប្បមាទ អប្បមាទ ប្រាកដជាប្រសើរជាងកងធម៌ ជាកុសលទាំងអស់នោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងបង្កង់របស់កូជាគារ

ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាបង្កង់ទាំងឡាយ ឯណានីមួយ របស់កូជាគារ (ផ្ទះដែលគេសង្គ្រោះដោយកំពូល) បង្កង់ទាំងអស់នោះ ឈមទៅរកកំពូល ទេរទៅរកកំពូល ប្រជុំទៅត្រង់កំពូល កំពូលប្រាកដជាប្រសើរជាងបង្កង់ទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កងធម៌ជាកុសលឯណានីមួយ កងធម៌ជាកុសលទាំង

អស់នោះ មានអប្បមាទ ជាបូសប្រជុំចុះក្នុងអប្បមាទ អប្បមាទ ប្រាកដជាប្រសើរ ជាងកងធម៌ជាកុសលទាំងនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងក្លិនបូសក្លាំពាក់

ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចជាក្លិនបូសឈើទាំងឡាយ ឯណានីមួយ ក្លិនបូស ក្លាំពាក់ ប្រាកដជាប្រសើរជាងក្លិនបូសឈើទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ។ល។ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងក្លិនខ្លឹមចន្ទន៍ក្រហម

ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចជាក្លិនខ្លឹមទាំងឡាយឯណានីមួយ ក្លិនខ្លឹមចន្ទន៍ ក្រហមប្រាកដជាប្រសើរជាងក្លិនខ្លឹមទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំង ឡាយ ។ល។ យ៉ាងនោះដែរ ។

សេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងក្លិនផ្កាម្លិះ

ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចជាក្លិនផ្កាឈើទាំងឡាយ ឯណានីមួយ ក្លិនផ្កាម្លិះ ប្រាកដជាប្រសើរ ជាងក្លិនផ្កាឈើទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ល។ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងស្តេចចក្រពត្តិ

ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចជាពួកស្តេចតូចៗ ឯណានីមួយ ពួកស្តេចតូចៗ ទាំងអស់នោះ រមែងជាចំណុះរបស់ស្តេចចក្រពត្តិ ស្តេចចក្រពត្តិ ប្រាកដជា ប្រសើរជាងពួកស្តេចតូចៗ ទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ល។ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងពន្លឺព្រះចន្ទ្រ

ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចជាពន្លឺ របស់រូបផ្កាយទាំងឡាយឯណានីមួយ ពន្លឺ ទាំងអស់នោះ មិនបានដល់នូវចំណិត ជាគម្រប់ ១៦ៗ ដង នៃពន្លឺព្រះចន្ទ្រ ពន្លឺ ព្រះចន្ទ្រប្រាកដ ជាប្រសើរ ជាងពន្លឺនៃរូបផ្កាយទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ។ល។ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងព្រះអាទិត្យ

ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចជាព្រះអាទិត្យ កាលបើភ្លៀងស្វាង ប្រាសចាក ពពកក្នុងសរទសម័យ ខ្ពស់ផុតពពក កម្ចាត់បង់នូវឯងដឹកទាំងអស់ ដែលនៅលើ អាកាស ហើយភ្លឺស្វាងរុងរឿង យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ល។ ក៏យ៉ាង នោះដែរ ។

សេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងមហាសមុទ្រ

ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចជាទន្លេធំទាំងឡាយ ឯណានីមួយ គឺទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី ទន្លេទាំងអស់នោះ ក៏ឈមទៅរកសមុទ្រ ឱនទៅរក សមុទ្រ ទេរទៅរកសមុទ្រ ញោចទៅរកសមុទ្រ មហាសមុទ្រ ប្រាកដជាប្រសើរ ជាងទន្លេធំទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កងធម៌ ជាកុសល ឯណានីមួយ កងធម៌ជាកុសលទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទ ជាបូសប្រជុំចុះក្នុង អប្បមាទ អប្បមាទ ប្រាកដជាប្រសើរជាងកងធម៌ ជាកុសលទាំងនោះ ក៏យ៉ាង នោះដែរ ។

(អប្បមាទសូត្រ បិដកលេខ ៥០ ទំព័រ ៤៧-៥០)

អដ្ឋកថា

ការាបកអប្បមាទ សេចក្តីមិនប្រមាទជាហេតុនាំឲ្យធ្វើកុសល គប្បីយល់ឃើញថា ជាកំពូលនៃកុសលធម៌ទាំងពួង ដូចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ជាកំពូលនៃសត្វទាំងពួង ដូច្នោះ។

សួរថា៖ ក៏ការាបកអប្បមាទនោះ ជាលោកិយ ចំណែកកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជា លោកុត្តរក៏មាន ការាបកអប្បមាទនេះ ជាកាមាវចរតែម្យ៉ាង ចំណែកកុសលធម៌ ទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភូមិ ៤ មិនមែនឬ ការាបកអប្បមាទនេះជាកំពូលនៃ កុសលធម៌ទាំងឡាយនោះ បានយ៉ាងដូចម្តេច?

ឆ្លើយថា៖ ព្រោះអត្ថថា ជាហេតុឲ្យបាន ។ ពិតមែន កុសលធម៌ទាំងឡាយនោះ បុគ្គលមែងបានដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តីមិនប្រមាទ នោះ ទើបឈ្មោះថា ជាកំពូលនៃកុសលធម៌ទាំងឡាយនោះ ដោយហេតុនោះ ទើបត្រាស់ថា កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានសេចក្តីមិនប្រមាទជាបូសគល់ ។

អធិប្បាយអំពីសេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងផ្កាម្លិះ

បាន ឮថា ព្រះបាទភាតិយមហារាជទ្រង់ព្រះសណ្តាប់សូត្រនេះហើយ ទ្រង់ប្រាថ្នា
នឹងពិសោធមើល ទើបឲ្យគេយកផ្កាក្រអូបមកអប់ដោយរបស់ក្រអូប ៤ ប្រភេទ
ក្នុងបន្ទប់នីមួយៗ ដាក់ក្តាប់ផ្កាម្លិះទុកកណ្តាលបន្ទប់ ធ្វើផ្កាដទៃទៀតដែលនៅ
សល់ជាក្តាប់ដាក់ជុំវិញក្តាប់ផ្កាម្លិះ នោះ ទ្រង់បិទទ្វារហើយ ស្តេចយាងចេញទៅ
ខាងក្រៅ កាលទ្រង់សម្រាកនៅខាងក្រៅមួយស្របក់ហើយ បើកទ្វារស្តេចយាង
ចូលទៅ ក្លិនផ្កាម្លិះប៉ះនឹងព្រះនាសិកមុនផ្កាដទៃទាំងអស់ ។ ទ្រង់យាងចុះពីក្រឡា
ព្រះបន្ទំ ឈរនៅលើព្រះទែនធំនោះឯង បែរព្រះភក្ត្រទៅរកព្រះមហាចេតិយ ទ្រង់
ថ្វាយបង្គំព្រះមហាចេតិយ ដោយទ្រង់ព្រមទទួលថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធកាលត្រាស់
ថា ក្លិនផ្កាម្លិះជាកំពូលនៃបុប្ផគន្ធជាទាំងនោះ ឈ្មោះថា ត្រាស់ដោយប្រពៃ
ហើយ ។

សូមអស់លោកអ្នកអនុមោទនា !

(ចប់)